

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Defensio Locorum S.
Scriptvrae. De Ecclesia Catholica, Et Eivs Pastore
Episcopo Romano, B. Petri, principis Apostolorum
successore, libri duo. Aduersus nugatorias ...**

**Torres, Francisco de
Coloniae Agrippinae, 1580**

VD16 ZV 18729

Capvt XIII. Quomodo quod dominus dixit tu es Petrus, & super hanc
petra[m] &c. & illud, tibi dabo claves, &c. ad Petrum, & non ad alios Apost.
pertinere Christus voluerit. quid Iulius Pont. de ordine ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-33634

C A P V T   XIII.

Quomodo quod dominus dixit tu es Petrus, & super hanc petrā
 &c. & illud, tibi dabo claves, &c. ad Petrum, & non ad alios Apost.
 pertinere Christus voluerit. quid Iulius Pont. de ordine Ecclesias-
 ticae gubernationis grauissimè scripsérunt. Quomodo potestas cla-
 uium cum omnibus Apostolis communicata fuerit, saluo principa-
 tu Petri. Et quomodo præstantia Petri colligitur supra cæteros A-
 postolos ex didrachmo illo, quod pro Christo, & pro se Petrus sol-
 uit, & quod genus tributi esset in illud: item quomodo refellitur quod
 ait Antonius, quod dictum est Petro numero singulari, quodcunq;
 ligaueris, &c. repetitum esse postea numero multitudinis, cū ait,
 quæcunq; ligaueritis. Et quomodo Dionysius rationem dandi cla-
 ues Petro à ratione dandi alijs Apostolis distinxerit. & de argumen-
 tatione Antonij, non dedisse dominum soli Petro claves regni cæ-
 lorum, quia dedit cæteris Apostolis. item quomodo refelli-
 tur, quod dicit Antonius, eodem modo, ritu, &
 verbis consecratos fuisse Apostolos mu-
 neri apostolico in loco Ioannis,
 quorum remiseritis &c.

Sequitur, Hic verò vide, quām sis iniquus re-
 rum æstimator. Hæc enim verba, quæ sequuntur
 apud Matth. tibi dabo claves regni cæ-
 lorum &c. quia non ad Petrum restringi-
 mus, sed affirmamus, hoc ipsum fuisse cum
 cæteris apostolis commune, soletis exclamare summam
 fieri Petro iniuriā, dum quod vni Petro dictum est, ad
 alios quoque Apostolos extenditur: ac tunc vrgentis hæc
 verba, tibi dabo: item, tu es Petrus: item, super hanc pe-
 tram: ut nos ad vnum Petrum restringatis. At interim
 nō veremini hæc ipsa verba ad omnes Romanos episco-
 pos extendere. Obsecro, num Fabianum, Cornelium, &
 veteres illos Romanos Episcopos (pudet enim huius sa-
 culi non iæepiscopos, sed pōtifices recensere) cū Ioanne,
 Matthēo, Iacobo & reliquis Apostolis nō tantū compa-
 rare, sed etiā anteferre? cuius enim pudoris est, id negare
 Apostolis, ijsq; præsentibus, quod episcopis lōge post fu-
 juris tribuere nō dubitatis: facile, inquit tu⁹ Arist. oēs errāt

S 2 in ijs

in ijs, que ignorant, si à te queratur, quare dominus Petro tan-
 Quomodo tum nominato, dixit, tu es Petrus, & super hanc petram ædifico
 conuinicitur bo &c. & tibi dabo claves regni cælorum? si hoc ipsum & que ad a-
 falsum esse
 quod ait lios Apostolos pertinere volebat, & hanc potestatem ex æquo cum
 Antonius,
 quod Chri. alijs Apostolis cōmunicaturus erat; quare sic locutus est? quare nō
 fatus dixit v-
 ni Petro, &
 super hanc
 petrā ædifi-
 cabo Ecclesie
 &c. & illud, gubernationis penitus imperitus, vni domui multos patres fami-
 tibi dabo
 Claves &c.
 que ad cæ-
 ra ipsa non docet, quād hoc dedebeat, & periculum suum? an nō ne-
 teros Apo-
 stolos perti-
 cesset diuisam esse domum, & regnum, vbi plura capita essent?
 nere volu-
 se.
 De optimo gnum plenum interpretamur, ut alij ante nos interpretati sunt, o-
 generè gu-
 bernationis ptimum, & absolutissimum genus regni, in quo summa potestas cū
 quod natura optimis legibus penes vnum sit, nisi ratio naturalis? quomodo vni-
 principē phi-
 losophorum tas Ecclesiæ esse, retineri, & conseruari potuisset, nisi vnis esset,
 docuit.
 vnde exordium unitatis duceretur? ad cuius potestatem summam
 omnes aliorum episcoporum particulariū Ecclesiæ potestas re-
 Julius Pont. ferretur? audi, quid Julius Pont. antiquissimus, & sapietissimus,
 pulcherrimi-
 me, & grauis, in Episc. ad Orientis episcopos scribat. Nam sicut in uno cor-
 sine de ordi-
 pore (inquit) multa membra habemus, omnia autem membra non
 ne Ecclesia.
 stica gubernationis dif-
 ferens.
 eundem actum habent, ita multi vnum corpus sumus in Christo,
 singuli autem alter alterius membra. Connexio totius corporis vna
 sanitatem, vnam pulchritudinem facit; & hæc quidem connexio
 vnanimitatem requirit; sed præcipue exigit concordiam sacerdotum.
 Quibus et si dignitas communis est, non tamen ordo generali
 est, (sic enim est in vetustissimis exemplaribus manu scriptis) quo-
 niā & inter beatissimos apostolos in similitudine honoris fuit que-
 dam discretio potestatis: & cum omnium pars esset electio, vni tamē
 datum est, vt cæteris præemineret: de qua forma, episcoporu[m] que-
 dam orta est distinctio: & magna ordinatione prouisum est, ne om-
 nia sibi omnes vendicarent, scilicet effent in singulis prouinciis singuli,
 quorum inter patres haberetur prima sententia: & rursus quidam
 in ma-

in maioribus vrbibus constituti, sollicitudinem eius susciperet am-
pliorum, per quos ad unam beati Petri Sedē uniuersalis Ecclesie
cura confluere: & nihil unquam à suo capite disideret. Hacte- Diuina, &
nus Iulius. Agnoscis hic patres familias minores in minorib⁹ Ec- absolutissi-
clesis, quae sunt domus Dei minores? & maiores in maioribus: &
maximum, & sumnum, in tota Ecclesia Dei Catholica, quae una & forma.
est? quid hoc ordine pulchrius dici potest? quid magis œconomicū,
& ad pacem, & concordiam, atq; unitatem conseruandam, com-
modius, appositius, & valentius? hoc cum natura, cum scriptura,
cum traditione Apostolica, cum antiquissimis decretis P̄tificum,
Apostolorum, & cum Ecclesiastice consuetudinis & gubernatio-
nis regula congruit. Quod verò dicas de æquali potestate omnium
Apostolorum, sublato omni principatu Petri, profer vnum testi-
monium vetus ita esse, & quamvis Apostolica constitutio, & leges
ciuiles vni non esse credendum præcipiant, sicut scriptum est, in ore
duorum, vel triū testimoniū stabit omne verbū, tamen credemus vni.
Nunquā Lutherus, neq; qui ex eius schola prodierunt, vnum dum- Quòd nun-
taxat ex antiquis patribus testem producere potuerunt, nec vlo Quā Luthe-
vnquam tempore poterant. Et beatus Cyprianus, quem obijcere rum veterē
soletis, vos solus condemnat. De quo postea, cum tibi de eo respon- testem pro-
ducere potuit de qua
debitus. Redeamus nunc ad ea, quae hic scripsisti non intelligens, li potestate
que à nobis dicuntur, neque quae ipse dicas. Non enim negamus nos, Apostolorū
communicatam fuisse potestatem clauium regni cælorum cum cæte- sublato om-
ris Apostolis; omnes enim Apostoli aperiabant, & claudabant re- ni principa-
gnum cælorum, quibus aperiendum, & claudendū in Spiritu San- tu tu Petri.
do videbatur, Sed quomodo communicata fuisset, hoc erat à te, & omnibus A- postolis co-
tius magistris discendum. Fuit enim cum cæteris Apostolis pote- municata
stas clauium à Christo communicata per Petrum, tanquam per ca- fuerit, qua,
put domus suæ, quam super eum aedificabat, caput, inquam, Apo- in quā, rati-
storum, & totius Ecclesie, ut unus esset, qui uni toti domui dei, & ordi- one, & ordi-
que est una Ecclesia Catholica, præcesset. Audi, quid magnus Leo explicatum
Primus, vir sanctitate, sapientia, antiquitate illustris, & venera- à Lutheranis
bilis in sermone iij. in anniversario die assumptionis suæ scribat de- est, nec illis
beato Petro loquens, magnum & mirabile dilectissimi huic viro fiasum.

Leo Magnus
de potestate
Clauis cum eo commune ceteris voluit esse principibus, nunquam nisi per ip-
Apostolis à sum dedit, quicquid alijs non negavit. Et paulo posse, propter quod
Christo per Petrum tan- dicit beatissimo Petro, tibi dabo claves regni cælorum; & quæcun-
quam per ca- pur, & patrē que ligaueris super terram, erunt ligata & in cælis; & quæcunque
familias do- solueris super terram, erunt soluta & in cælis. Transtulit in alios
mus suæ co- municata.

Apostolos vis potestatis istius, & ad omnes Ecclesiæ principes de-
creti huius constitutio commenauit; Sed non frustra vni commendan-
tur, quod omnibus intimatur. Petro enim ideo hoc singulariter cre-
ditur, quia cunctis Ecclesiæ rectoribus Petri forma præponitur.
Et paulo posse, in Petro ergo omnium fortitudo munitur, & di-
uina gratia ita ordinatur auxilium, ut firmitas, quæ per Christū
Petro tribuitur, per Petrum Apostolis conferatur. Hacenus Leo,
Quanta cuius auctoritas quanta, & quam grauis sit, det tibi testimonium
sit Leonis primi auto- ritas, Syno- dus Chalcedonensis sexcentorum patrum. Vides credo iā, An-
toni, quemadmodum non negamus nos, ut tu falso putas, & dicas,
sexcentorū episcoporū testimoniu- dicit.

Quod autem singulariter dictum est Petro, tibi dabo claves re-
gnum cælorum, hoc ipsum singulariter vnicuique successori Petri di-
ctum est. Petrus enim & successores eius, vnum sunt, ut antea
est Petro, ti- bì dabo cla- ues regni cælorum, vni- cuique ceterorū Apo- stolorum sic
dictum es- set, totidem
successores principales, id est totidem capita vnius corporis Christi, quod est Ec-
clesia; nunc autem cum vni Petro dictum sit, vnius est eius succes-
sor per vicariam ordinationem; ceterorum vero Apostolorum om-
nes Episcopi sunt successores. Quod autem, postquam Fabiani,
& Cornelij pontificum meministi, pudere dicas huius saeculi non iam
episcopos, sed pontifices recensere, si tu tam sanctus & tam pudens
es, quomodo non pudet te tui, & cui magistri Martini Lutheri ha-
refiar-

resarchæ, monachi apostatae, sacrilegis, atq; incæstis nuptijs vir-
ginis Deo sacratae, & Christi sponsæ ex monasterio Nimicensi ra-
pæ polluti? cur nō pudet, te nō didicisse à Christo præceptore, pro-
pter cathedram Petri pontificibus, qui in ea sedent, honorem de-
ferre aliquæ, sicut Christ° docuit turbas, & discipulos honorare Scri-
bas, & Phariseos propter cathedram Moysis, in qua sèdebant? Se-
quitur in libello tuo, Cæterum ipsa te rei veritas coget, vt A-
postolis omnibus claves regni cælorum datas esse fate-
aris: atque ita locum hunc Matthæi non minus ad reli-
quos Apostolos, quæ ad Petrum pertinere. Dixi iam, id
nos etiam fateri, datas esse claves regni cælorum apostolis omnibus,
sed quomodo datæ essent, & quid datas esse Petro, & datas esse
cæteris apostolis, interesset, non sive ratione scriptura, & veterum
testimonij explicauit, atq; ita locum Matthæi ad Petru inter A-
postolos singulariter pertinere. Quod autem hic adiunxit ad pro-
bandū, non minus ad reliquos apostolos quæ ad Petru hunc locum
pertinere, apostolos à Christo interrogatos ore vnius Petri respon-
diffe, hoc tu, si, quā vim hoc habeat, intellexisses, nunquā ad causā Antonius
tuā adiunxiſſes: esse enim factū os omnium Apostolorū argumentū
plane & testimonium est, fuisse illum principem, & caput aposto-
lorū, in quo, tanquā in capite, illorum sententia continebatur. De-
inde addis, neq; proferam ea, quæ sequuntur apud Mattheū, quando
Christus interdixit discipulis, vt nemini diceret os omnia
ipsum esse Iesum Christum. nō porui intelligere, quomodo hoc
ad exequandū cæteros apostolos Petro pertineret. Neg tu ampli
addidisti, quia nec ipse quomodo hic pertineret, cogitasti, aut asse-
qui potuisti: sed vt viderere aliquid dicere, quod eo grauius esse
puteretur, quo minus intelligeretur. Sed qui ita diligens fuisti,
n̄ tibi videris, in scrutando cap. isto Matthæi 16. ad venandam, si
forte aſſequi posſes, æquationē Petri & cæterorū Apostolorū; cur
quod in proximo cap. 17. erat, q; ad præstantiā Petri supra reliquos
apostolos plane pertinet, diſsimulasti; & nihil ad id, quod tibi aliquā
do obijci poterat, respōdisti? nō enim erat tibi prætereundū, si cau-
ſe tue cōſidebas. Sic enim scriptū est. Et cū veniſſent Capharnaū,
acceſſe-

Quomodo
Antonius
nō intelli-
gat, quam
vim habeat
quod dicit,
& verum
est, factum
fuisse Petru
Apostolo.
rum.

Quid Anto-
nius in cap.
17 Matthæi
diſsimula-
uerit, quod
plane præ-
stantiam, &
illā iſoꝝ.

quā quāzī t
Petri supra
reliquos
Apostolos,
declarat.

acceſſerunt, qui didrachma accipiebant, ad Petrum, & dixerunt ei, Magister uester non ſoluit didrachma? ait, etiam: & cū intras-
ſet in domum, praeuenit eum Iesuſ dicens, quid tibi viderur Simō?

reges terræ à quibus accipiunt tributum, vel censum, à filijs suis,

an ab alienis? & ille dixit, ab alienis: dixit illi Iesuſ; ergo liberi

sunt filij; vt autem non ſcandalizemus eos, vade ad mare, & mi-

quod Petrus proChristo,

te hamum, & eum pifcem, qui primus aſcenderit, tolle, & aper-

& pro ſe to ore eius, inuenies ſtaterem, illum ſumens da eis pro me, & te. Dic

tu Antoni, an hic ingenij tui ſagacitate aliquid in Petro excel-

lens oſſacias? cum non eſſet tunc cum Iefu ſolus Petrus, cur qui

tributum hoc exigeabant, ad Petrum potius, quām ad alios acceſſerunt? ad eum ſcilicet acceſſerunt, vt ipſe, quem ab alijs Apoſto-

lis honorari iā videbant, Christum de tributo ſoluendo admoneret:

quod quidem fakturus erat ingressus domum, ſed praeuenit, inquit

Euan geliſta, eū Iefuſ, dicens, quid tibi viderur Simon? quia enim

ſoluendum erat tributum pro patre familiæ & pro familiâ ipſa, op-

portunè Petruſ rogauit, quid ei videretur. Quia vt cæterorum A-

poſtolorum caput, personam eorum ſuſtinebat: & deinde cum dixit,

quid faciendum eſſet, Petruſ ſibi annumerauit, inquiens, ne autē

ſcandalizemus eos. Quasi & Christus ſcandalizaret, & Petruſ i-

tem non ſoluendo didrachmon. Hoc autem magis adhuc declarat,

cū iubet Petruſ, vt illo ſtateret qui duo didrachma valebat, in pifce

reperio, pro Christo, & pro ſe ſoluat. Cum enim non appareat ratio,

quare Petruſ magis tributum deberet, quām reliqui diſcipuli, &

Apoſtoli domini, conſequens eſſe, vt Petruſ tanquam caput alio-

rūm Apoſtolorum & diſcipulorū ſolueret. Alioqui riunquam do-

minus diſciſſet, da eis pro me, & te. Tributum enim fuſſe illud non

ex lege vetere pro redēptione animæ, vt quidam auctores putau-

runt, ſed imperatum à rege gentium, id eſſe, imperatore Romano-

rum, ſatis declarat Euan gelium. ſic etiam intellexit Origenes in

Epifola ad Iulium Africanum, ſic enim ait, καὶ γένεται οὐαρι-

λευόντων, καὶ ιουδαίων τὸ διδραχμον αὐτοῖς τελέντων. &c. erat fortalſe

tributum ex illa deſcriptione Iudea & cuncti orbis facta ex cuius-

que cenuſu, ita vt qui pauper eſſet, et capite cenuſus, vt Christum vi-

debat

debant nihil possidere, didrachmum pro se solueret, & alterū tantum familia eius. Sed de hoc coniecta, ut voles; aut si mea coniectura de Petro soluente pro se & alijs Apostolis ex ratione ducta non tibi probatur, affer tu aliam probabiliorem, cum hanc cōfutaueris nō utiliter, & nugatorie, ut soles. Deinde adiungis, hoc tamen, satis superque esse debet, quod in Christi verbis nihil sit, quo cæteri Apostoli excludantur. Redis ad genus argumen-
tandi tibi familiare, ex negantibus, & id dicas satis superq. esse, ista bella & artificiosa argumentatione totum negotium vester Sadeel satis superq. confectum putat. Iudicet Academia tua de tua disputa-
tione bellissima Antonij Sa-
deelis ex ar-
te disputādi
profecta, &
quaꝝ mōstra-
ex ea sequā-
tur.
tante, quam iactas: sic enim concludis, in Christi verbis, illis sci-
licet, tu es Petrus, & super hāc petram ædificabo Ecclesiam meam,
& tibi dabo claves regni cælorum, nihileſꝫ, quo cæteri Apostoli excludantur, super cæteros igitur Apostolos ædificata est Eccle-
sia, ut iam Ecclesia Catholica, quaꝝ vna eſꝫ, duodecim capitula ha-
beat; & vna domus Dei duodecim patres familias, & vnum regnū
Christi duodecim monarchas spiritualis potestatis; habeat itē duo-
decim clauigeros regni cælestis, qui nullum inter se primum clauige-
rum agnoscant. At cum sic Christus Ecclesiam composuerit, ut
compositio instituta vſq. ad consummationē sæculi conseruanda sit,
& nunc Ecclesia Catholica per cunctum orbem diffusa vnum prin-
cipem Clauigerum cæli agnoscat beati Petri successorem & in ca-
thedra eius sedentem, restat, bone Antoni, ut nobis ostendas reli. Quæ restent
quos XI. clauigeros successoris in pari potestate reliquorum XI. san-
ctorum Apostolorum, si quidem super eorum petras ædificatam esse
Ecclesiam dicis; & eis ex æquo omni principatu eorum inter se sub-
lato claves regni cælorum datas esse affirmas, hoc autem cum fa-
cere non poteris, necesse erit tibi, ut rursus destruas, quod prius æ-
dificasti; ne prævaricatorē, te cōstituas. Necesse, inquam, erit, ut ne-
tum, aut
secundum; aut quid ter-
tium, aut
quid quartū.
& Ecclesiæ ædificatæ esse super eos; quia præter quā successorē Pe-
trireliquos Apostolicos successores vndecim nō potes ostendere, aut
relinquetur tibi, ut omnes presbyteros facias successores Aposto-
lorum in pari potestate ligandi & soluendi, aperiendi & claudendi

T regnum

regnum cælorum; vt tot Petros iam & Ioannes, & Iacobos, & reliquos habeat Ecclesia, quot habet presbyteros. Aut quartum erit reliquum, vt mortuis Apostolis, & sublata successione eorum, extinctum sit sacerdotium. Vide, quo te tua cæcitas, & amentia gradatim adduxerit. Sed pergamus yicerius.

” Immo potius (*inquis*) quod Petro dictum fuerat numerus singulari, quicquid ligaueris in terra &c. id postea repetitur numero multitudinis, c. 18. quæcumque, inquit, ligaueritis in terra, erunt ligata & in celo. Deinde (quod recte Lutherus obseruauit) Christus tibi dabo, dixit per futurum tempus, videamus igitur, quādō dederit, nemo per Ioannis 20. sicut misit me pater (inquit) & ego mitto vos: accipite spiritum Sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, quibus verbis exponitur figurata locutio ligandi & soluendi. Ecce igitur, vbi dantur claves regni cælorū nō vni Petro, sed omnibus Apostolis simul. ex quo factū est, vt Petrus nō alijs apostolis imperavit: sed æque cum alijs Ecclesiam administrarit, vt constat ex actis Apostolorum. Erras Antoni, quod dictum fuerat Petro numero singulari, quodcumq; ligaueris super terram, non repetitur postea, vt tu dicas, numero multitudinis, c. 18. cum ait, que-

Quomodo falso sit, quod ait Antonius, quod dictum fuit Petro, numero singulari quæcunq; ligaueritis. illud enim singulariter & nominatim dictum est Petro; hoc vero dictum est communiter non solum Apostolis, sed etiam multis discipulis, quos illi duo discipuli reuersti ex Imaui, cum ipsis Apostolis congregatos repererunt, vt ex Euangeliō Lūc. c. 24. intelligi potest. vt intelligeremus, quod magnus Leo paulo ante dixit, nunquam nisi per Petrum dedisse, quicquid alijs, scilicet Apostolis, non negauit. Et rursus idem Leo, Petro enim petitū esse deo hoc singulariter creditur, quia cunctis Ecclesiæ rectoribus Petri forma præponitur. Vi igitur illud, super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam, nemini Apostolorum, nisi Petro dictum est, neque ædificari Ecclesiam à Christo super hanc petram, quæ erat Petrus, commune fuit aliorum Apostolorum, sed Petri proprium; sic illud adiunctum, tibi dabo claves regni cælorum, & quodcumq; ligaueris super terram &c. singulari modo conuenit Petro; ita ut

poteſtas clauium regni cælorum, ligandi atq; ſoluendi, per Petru ad alios Apostolos ita domino diſponente, traſfierit, ſicut idē Leo dixit; Immo traſiuit etiam ad alios diſcipulos, quos Christus ele- git, quorum ſucceſſores ſunt preſbyteri, ut antiqui patres, & Ecclæ doctores teſtantur. Quod autem dicis, reēte obſeruafſe Lu- therum, dictum eſſe in futuro, tibi dabo, dediſſe autem Ioannis 20.

cum dixit, accipite Spiritum S. quorum remiſeritis &c. & intuli- ſti, ecce igitur, vbi dantur claves cælorum non vni Petro, ſed om- Quomodo
nibus apostolis ſimul: Iam ad hoc non ſemel ſuperius reſponſum eſt, data ſint
claves regni
cæloū alijs
dataſ quidem eſſe claves cæteris Apostolis communiter, à Christo, Apostolis.

ſed per eum, cui prius ſingulariter ſe daturum promiſit; non n. po- terat alicet vnuſ gubernationi vniuſ domus Dei, que eſt Eccle- ſia, p̄eſſe, ut neceſſarium erat, & à Christo ſapienſiſime, & com- modiſime prouiſum. Præterea, & ſi quod dixit Christus tibi dabo in futuro, tunc de dit ſecundum obſeruationem Magiſtri tui Luthe ri, cum dixit Apostolis Ioan. 20. quorum remiſeritis peccata &c.

falso tamen inde cū Magiſtro tuo argumentaris, & quales fuſiſſe oēs Quomodo
Apostolos, nullumq; in eis primatum habuiſſe Petrum, alioqui ar- ſicut Anto-
gumentare ſimiſiter, & quales fuſiſſe apostolis LXX. diſcipulos, quos dominus poſt duodecim electos Apostolos, deſignauit, ſicut ait Eu- angelium, multi enim ex illis erant cum Apostolis congregati; vt Lucas teſtatur, cum omnibus Apostolis, & diſcipulis dixit dominus, quod Ioannes ſcribit. nihil enim refert, ſi forte non aderant omnes LXX. ſicut nō refert, quod Thomas nō erat tunc cū reliquiſis apo- lisi. Vt aut̄ intelligas, aliam rationē fuſiſſe dandi claves Petro, alia reliquiſis Apostolis, Petro n. dedit ſingulariter, ſicut ſingulariter promiſerat; dedit, inquā, ut primo, & ſummo; alijs vero in cōmune per Petru, ut ſumma poteftas claviū in Petro eſſet, & per eū alijs Apostolis claves regni cælorum à Christo darentur: vide, quemadmodum diuinus Dionyſius, Pauli Apostoli diſcipulus, vīramq; da- tionē clauium diſtinixerit, & alterā ab alicet ſeparauerit, quod ex Euangeliō, & ex interprete eius, & magiſtro ſuo Paulo diſiicit. In-

terpretatur enim in Eccl. Hier. c. De pie defunctis, dictum eſſe in Enāgelio, accipite ſpiritu S. deinde, quorū remiſeritis peccata &c. T 2 quia

146 FRANCIS

datione clauium Pe- quia episcopi potestatem remittendi, & retinendi peccata habent,
tro Diony- non ut ad voluntatem suam ea potestate vntantur, sed ut ratio diuini
sius Areop. diuinè di- iudicij poposcerit, non (inquit) ut Deus in remittendis, aut reti-
stinx erit. nendis aliorum peccatis, iræ, aut cupiditati eorum, vt ita dicam,
subseruiat; sed ipsi potius Spiritui sancto Sacramentorum præsidi,
& domino. Deinde, quia alio modo, id est, singulariter data erat
remittendi, & retinendi potestas Petro; separatim de ea meminit:
subiungit enim, & ei, qui reuelationibus sanctissimi patris cœlestis
illuminatus fuit, scriptura dicit, quodcunq; ligaueris super terram,
erit ligatum in cœlis: & quodcunq; solueris super terram, erit so-
lutum in cœlis quia ille, & omnis episcopus, qui eum sequitur, se-
cundum reuelationes sibi factas iustificationis patris cœlestis, ad-
mittunt deo acceptos: aut excludunt alienos à Deo, denunciantes,
& transfundentes in eos, aut remissionem Dei, aut retentionem.
Illam enim theologiam nō à se excitatus, neq; carne & sanguine, vt
ait scriptura, reuelantibus, sed à Deo, qui eius mentem de diuinis
erudiuit, effatus est. Hactenus Dionys. quare autem hanc dati-
onem clauium Petro ab illa in Euangelio Ioannis distinxerit, decla-
rauit hoc loco Dionys. cum dixit, ille, id est, Petrus, cui dictum
est illud, quodcunq; ligaueris &c. & omnis episcopus, qui eum se-
dixerit.
Quomodo Dionysius Petrum du- sem episco- porum esse est illud, quodcunq; ligaueris &c. & omnis episcopus, qui eum se-
quitur. An non satis aperte ducem episcoporum vocat, cū dicit, om-
nis episcopus qui eū sequitur? Sunt autē oēs episcopi successores Apo-
stolorū, fuit igitur Petrus testimonio etiam Dionysij discipuli Pau-
li, dux Apostolorum. Et quia tu Antoni Græce calles, lege Græ-
cē, sic enim ait, ὁ εκεῖνος καὶ τωτὸς θρατὸς ἐπάρχος, ut enim oi-
& omnium Episcoporum, qui sunt suc- xar ἀριστέλη, aut οἱ κατὰ μάρτυρα dicuntur Platonicī, & Aristoteli-
cessores apo- telici, siue qui Platone, & qui Aristotelem sequuntur, sic οἱ κατάν-
tolorum. Tοι ἐπάρχοι dicuntur episcopi, ut ita dicam, Petrai, siue qui Pe-
trum ducem sequuntur.

²¹ Pergit Antonius, & ait, Ex quo etiā factū est, vt Petrus
²² non alijs Apostolis imperarit, sed æquè cum alijs Ecclesi-
²³ am administrauerit, vt constat ex actis Apostolicis. Pe-
trus non imperauit apostolis, nec alijs, si imperare significat, domi-
nari, immo ipse præcepit episcopis non dominari in cleris. Ecclesiā
autem

autem cum alijs Apostolis tanquam adiutoribus non tanquam & Petrus cur-
quilibus administravit; ipse enim Petrus praeerat illis. Sequitur, lis tanquam
Itaque Turriane hoc vno ariete corruit illa tua turris Ba- alijs Aposto.
bylonica, quæ summam rerum diuinarum, & humana- adiutoribus.
rum perturbationem inuexit, quod vt sentias, ita pauci s- uit Ecclesiæ.
comprehendo, apud Matthæum Christus ait, tibi dabo; “
non autem tibi do; at apud Ioannem Christus omnes si- “
mul Apostolos compellat, omnibus afflat Spiritum S. & “
omnibus simul apostolis dat potestatem soluendi, & li- “
gandi, id est, remittendi, aut retinendi peccata, nihilque “
hic Petro nominatim, sed vna omnibus, & æqua potestas “
tribuitur. Quamobrem Turriane tuo more peccas παρὰ “
τὸις ἄλλοις, cum hoc connexum proponis, Christus di- “
xit Petro, dabo tibi claves regni cælorum, ergo soli Petro “
dedit, nam profero εὐαγγέλιον ex apertissimo Ioannis loco.
Ista pauca, quibus te dicas vnum arietem tuum comprehendere, e-
go non paucis, sed multis proxime confutavi, & arietem tuum fré-
gi, non opus est eadem repetere. Quod autem dicas, me hoc conne- Detergitur
xum proponere, Christus dixit Petro, dabo tibi claves regni cæ- fallacia An-
lorum, ergo soli Petro dedit; non es ita, nusquam in meis libris con- tonij, & reci-
nexum hoc, quale à te fabricatum, & confitum es, reperies. Sed tantur, que
in insipientia tua, & fallacia omnibus manifesta fiat, recitabo hic dissimulauit,
locū libri mei prioris aduersus capita Lypsiensis disputationis, vñ- quia respon-
de tu istud cōnexum texuisti, vt omnes tui Academicci videant, que deraed ea nō
ex illo loco dissimulasti, qui respondere non potuisti. Pagina ergo
85. sic cum Illyrico primatum Petri oppugnante disputans scri- potuit.
psi, sed respondeamus, inquam, deinceps de Aug. quem Illyricus
bis verbis in primatum obijcit, Augustini (inquit) memorabile di-
Gum es, qui ait totam Ecclesiam super petram Christum, nō su-
per Petrum hominem fundat am esse, super quem & Petrus ipse ex-
structus sit; ita enim inquit tractatu 124. in Ioannem, quando Pe-
tro dictum es, tibi dabo claves regni cælorum; & quodcumq; lig-
atis super terram, erit ligatum & in cælis; & quodcumq; solueris
super terram, erit solutum & in cælis, vniuersam significabat Ec-

T 3 clesiam

clesiam, quæ in hoc saeculo diuersis temptationibus, velut imbris, fluminibus, tempestatibus que quatitur, & non cadit; quoniam fundata est super Petrum, unde et Petrus nomen accepit, non enim a Petro petra, sed Petrus a petra. Hac tenus testimonium Augustini ab Illyrico recitatum. Sed recitemus nos integrum testimonium, ut sicut in Cypriano fecimus, hic quoque ore testis sui Illyricum redarguamus. sic enim scribit in eodem loco Augustinus, cuius Ecclesia Petrus apostolus propter apostolatus sui primatum gerebat figurata generalitate personam. Interrogemus Illyricum, cur prætermisit hanc particulam testimonij Augustini? aut cur non timuit, ne a nobis callida ista testimonij decurtatio fallacie, & malitia index deprehenderetur? Sequitur in Augusto, quod enim ad ipsum propriè pertinet, natura unus homo erat, gratia unus Christianus, abundantiore gratia unus, idemque primus apostolus. Sed quando ei dictum est, tibi dabo claves regni cælorum; & quocunque ligaueris super terram, erit ligatum & in cælis; & quocunque solueris super terram, erit solutum & in cælis, uniuersam significabat Ecclesiam. Quare autem uniuersam significaret Ecclesia, siue uniuersæ Ecclesia personæ gereret, proxime causam dixerat, nempe propter primatum apostolatus. Ergo quod ei dictum est, tibi dabo claves regni cælorum, & quæ sequuntur, et si ad totam Ecclesiam pertinet, cuius personæ gerebat, ad ipsum tamen Petrum in primis propter primatum pertinet; siquidem propter primatum, uniuersæ Ecclesiæ personæ gerebat; consequenter igitur propter primatum potestatis eius, potestas ligandi & soluendi in aliis deriuata est. Quis est ratiocinandi non penitus ignarus, qui cōsequentis, ac connexi ratione hic non videat? haec ego illic cōtra Illyricum, quibus ita te oppressum, & coniuctum sensisti, ut ea disimulare silentio coactus sis. Quod est te ad aphoniam, id est, ad obmutescēdū cōpulsum esse. Cum dixi, Quis est ratiocinandi non penitus ignarus, qui cōsequentis, ac connexi ratione hic non videat? nemine putavi esse; sed fefellit me opinio, tu n. repertus es, qui non vidisti connexi ratione, que, si cōcesseris superius, cogit inferius cōcedere. Si enim dictum est Petro, tibi dabo claves regni cælorum, quia uniuersæ Ecclesiæ

Antonius
ad obmutescēdū
cōpulsum
cōscendum cō-
pulsus.

ANTON. SADEELEM DEFENSIO.

151

clesiae personam gerebat, siue totam Ecclesiam significabat, gerebat
 autem vniuersa Ecclesiae personam, siue totam Ecclesiam significa-
 bat propter primatum apostolatus, ut pater Aug. Euangelium Connexum
 securus affirmat; iuri propter primatum apostolatus dictum est ab Antonio
*Connexum
ab Antonio*
secutus affirmat; iuri propter primatum apostolatus dictum est dissimilatum
i, tibi dabo claves regni cælorum. Soli igitur Petro dedit tanquam tenuis tene-
quod ita iste-
primo, quia primatus non poterat esse nisi in uno tantum. Hoc con-
nexum fuit à me illic propositum, quo ita irretitus teneris, ut te in nequeat.
de expedire de expedire nequeas. tua vero usus ex c. 20. Ioannis
captiosa, & sophistica est, quia enim datæ sunt claves regni cælorum
apostolis ad remittendum, & retainendum peccata, vis concludere,
non esse soli Petro datas. μπορεῖ παρατίθενται ἡ δύναμις, ut Aristote-
telis tui verbis ut ar. id est, facit apparētiam, ut ita dicam, & qui-
vocatio dare enim claves, id est, duplex est, sic dare, ut in ea
potestatē primatū habeat, qui accipit; qui est Petrus solus, & dare
nō sic, ut primatū habeat in ea potestate, qui accipit, sic sunt datæ Quomodo
alijs apostolis, & discipulis. Aut sic, duplex est dare claves; dare,
ut is, cui datur, sit causa dandi alijs, sic sunt Petro datæ; aut sic da-
re, ut per eū dentur, cui primū, & principaliter datæ sunt. Sic di-
sxit, ut sepius repetā, Leo magnus, loquens de potestate ligandi, &
soluendi, & si quid inquit, cum eo, (id est, Petro, de eo n. loquitur) cō-
mune voluit esse principibus Ecclesiæ, non nisi per Petrum dedit,
quicquid alijs nō negauit. igitur nisi dominus Petro potestate ligā-
di & soluendi dedisset, eū alijs apostolis eā non communicasset. Ex
quo sit, ut potestas ligandi & soluendi præ ceteris Petro cōueniat;
si quidē dedisse ei hanc potestatē claviū causa fuit dandi eam alijs.
quod n. causa est, ut alijs secundū eandē rationem speciei aliquid
conueniat, ipsilli, q. causa est, maxime conuenit. ut ignis (inquit
iunus Arist. lib. 2. metaph. calidissimus est, qui ceteris est causa ca-
loris, & verissimum etiā est id, quod posterioribus, ut vera sint, cau-
sest. Similiter sit in genere potestatis spiritualis, habet n. spiritu-
alia naturas suas, & proprietates. quare cuius Episcopi potestas
spiritualis clavium causa est alijs episcopis potestatis spiritualis
clavium, quia per illum talis potestas cum alijs à domino communi-
catur, illius est amplissima, et summa potestas spiritualis clavium;
id est,

FRANC. TURRIANI ADVERSVS

152

Quomodo paralogizet in logismo peccas παρὰ τὴν ὁμονυμίαν, cum argumentaris non de-
Antonius & quis sit falla-
cias conse-
quentis, nō
intelle-
xit.

id est, illi primatus huius potestatis conuenit: tu igitur in tuo pa-

disse dominum claves regni cælorum soli Petro, quia dedit cæteris
Apostolis, non enim uno modo dedit, sed Petro singulariter, & pri-
mum, tu inquam peccas παρὰ τὴν ὁμονυμίαν, non ego παρὰ τὸ
ἐπόνθον, ut dixisti, quod quidem nunquam dixisses, si quid esset
peccare παρὰ τὸ ἐπόνθον intellexisses, sit enim elenches sophi-
sticus παρὰ τὸ ἐπόνθον id est, propter consequēs ut tuus Arist.
tradit διὰ τὸ οἰδηπεπίστεψιμον τὴν ἀκολήθησιν, id est, quia existi-
mamus consequentiam viciissim retro commeare, ut si putemus, cū
terra madida est, pluisse, quia accidit, cum pluit, ut terram ade-
at. Et si enim si pluit, sequitur, ut terra madida sit; non ta-
men retro commeat, ut si madida est, pluit. tu igitur es, qui
propter consequens peccas, qui existimas εὐλεπτόμενον, id est,
remeare, ut quia promittendo singulariter claves regni cælorum
Petro, eidem dedit singulariter secundum illam promissionem po-
testatem remittendi, & retinendi peccata, sequatur similiter, ut
cum dedit cæteris Apostolis communiter potestatem remittendi,
& retinendi peccata, tunc dederit & Petro communiter cum illis
eandem potestatem: simile est, ut si propter similitudinem flavi co-
loris mel & felidem esse putares. hoc enim exemplo in hoc genere
elenchi sophistici vtitur Arist. tu igitur παρὰ τὴν λέξιν, καὶ τὴν
λέξεων, id est, extra dictiōnem, & in dictiōne paralogizas. Perse-
quamur reliqua tua, sic enim ait, Atque ut ad fundamentum
ministeriale redeamus, cum hoc loco Ioannis Christus
nō vnum Petrum, sed alios etiam Apostolos ministerio
apostolico plene consecravit, omnesque fuerint Spiritu
S. afflati, atque eodem modo & ritu, eisdem deniq; ver-
bis sanctissimo illi ministerio consecrati; efficitur nihil
esse causæ, quamobrem Petrum potius, quam alios Apo-
stolos dicamus fuisse ministeriale totius Ecclesiæ funda-
mentum. Dic bone disputator, quis tibi dedit ista, que sumptissimi
ad concludendum nihil esse causæ, quamobrem Petrum potius, quam
alios Apostolos dicamus fuisse ministeriale totius Ecclesiæ funda-

mox

mentum? aut ubi probasti, vel quomodo, in isto loco Ioannis 21.
non unum Petrum, sed alios Apostolos ministerio apostolico plene
consecrass̄: nisi forte idem putas esse, dicere & probare. tu enim
dicas tantum, & non probas. Immo cum ista dicas, plane Euange-
liο contradicis. Euangelium enim separauit rationem dandi claves
regni celorum Petro a ratione dandi ceteris Apostolis, tu vero v-
tramq; commisces, & confundis in unum contra Euangelium. Pe-
tro enim promisit tanquam petræ, super quam edificaturus esset
Ecclesiam suam, & sicut promisit, ita dedit, qui fidelis es, & me-
tiri non potes; nemini autem aliorum apostolorum dixit quod Pe-
tro nominatim, & super hanc petram edificabo Ecclesiam meam:
nec cæteris dixit, super vos edificabo Ecclesiam meam, & quoru-
remiseritis peccata, remittentur eis: Immo neq; dixit, quorum re-
mittitis, sicut obseruasti, non dixisse dominum Petro, & tibi do,
sed dabo, sed dixit, quorum remiseritis, quod futuri temporis e-
rat, non præsentis: ne amplius dicas illud, dabo Petro, dictum,
in loco Ioannis ex toto impletum esse; nec enim ibi est illud, De præ-
sentis temporis, quod requiris. Rursus, cum dicas non unum Pe-
trum, sed alios etiam Apostolos ministerio apostolico plene conse-
crasse, tollis primatum apostolatus, et negas Augustini auctorita-
tem, qua uti soletis contranos, & si perperam, ut, quoties occurrit,
demonstramus, & conuincimus. Si in primatu apostolatus, quem
paulo ante dixit Aug. Euangelium secutus, datū esse Petro, es
plenitudo Apostolici ministerij, primatus autem in pluribus, quā
in uno esse non potes; quia primatus, unus capit⁹ primatus es
in reliquo corpore mystico, quomodo igitur plene consecrari reliqui
Apostoli apostolico ministerio potuerūt? item quod dicas eodem mo-
do & ritu, eisdem deniq; verbis sanctissimo illi ministerio conse-
cratos fuisse, falsum es, & ab Euangelio penitus alienum: illud
enim, Tu es Petrus, & super hanc petram edificabo Ecclesiam me-
am, in quo primatus Petri continetur, coniunctum es cum illo,
quod sequitur, & tibi dabo claves regni celorum &c. non licet igi-
tur distingere, quod tu contra Euangelium facis. Quod si disunge-
re non licet illa, que Christus coniunxit in loco Matthei, restat ut
Quomodo
Euangelium
rationem
dadi claves
regni celo-
rum Petro,
a ratione dā
di alij Apo-
stolis sepa-
rauit, Anto-
nius vero
vitramq; ra-
tionem in
vnū cōfun-
dit contra
Euangelium.

V often-

ostendas illa in loco Ioannis, si eisdem verbis illi ministerio cōsecrati sunt apostoli: aut si ostendere nō potes, restat, ut fatearis non eisdem verbis consecratos fuisse illi ministerio remittendi, & retinendi peccata; aut si hoc nolueris, reliquum erit, ut probes, illud, Super hāc petrā ædificabo Ecclesiam, nihil pertinere ad illud, quod adiūtum est eidem Petro dictum, & tibi dabo claves regni cælorum. Cum autem horum trium nullum facere poteris, effectum erit, qua sumpsiisti, omnia falsa esse, & avarum p̄teq̄sa. aggrediamur aliud caput. Sequitur.

C A P V T X I I I .

Quomodo quod Christus Petro dixit, & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam, non possit intelligi de Ecclesia inuisibili, vt Antonius contra scripturam, & naturam vult. & Quomodo conferatur Petrus origo vnitatis Ecclesiæ cum Abraam origine populi Israelitici, & de promissione facta in vetere testamento de fæderio Leuitico non delendo usq; ad aduētum Christi. respondetur postea Antonio exprobranti Iesuitis nouitatem Ordinis, & confutatur, quod tradit, nullos esse Apostolorum successores, & demonstratur auctoritate scripture sanctæ, episcopos esse apostolorū successores, & de prouidentia in ueteri populo comparata cum nouo, vnde successio apostolorum demonstratur, & de loco euāgeli, Ego vobis cum sum, usque ad consummationem sæculi, & de verbo successoris apostolorum in Dionysio Areop. Quomodo refellitur quod ait Antonius pertinere ad naturā apostolatus prædicare ubique, & ordinari immediate à Christo, et quomodo pontifex Ecclesiæ Romanæ, & omnibus mundi Ecclesijs præsit.

Voniam autem, vt veritas est simplex, & perpetuò sibi cōstans, ita mendacia sese mutuo collidunt, videamus aliam quoque repugnatiā Turrianicæ disputationis. Quid enim si rogem, de quanam Ecclesia Christus loquatur? nempe respondebit de ea, quam portæ inferorum non superabunt, quemadmodum hic affirmat Christus; at vero non posse superari ab inferorum portis, est ele. ctio.